

Anmodning om omgjøring

Vår dato: 4. februar 2023

Siden søknaden fra 2021 [1] har prosessen med å definere seremonier gått fremover og vi har konkretisert seremoniene i større grad i søknaden fra 2022 [2]. Videre har vi tydeliggjort vårt livssyn i 2022-søknaden [2] som vi mener burde gjøre det klart at vi har et sammenhengende sett av oppfatninger om menneskets plass i tilværelsen og sentrale etiske spørsmål. Summen av dette burde gjøre det klart at vedtaket om å avslå registreringen av Norsk vegansamfunn som livssynssamfunn bør omgjøres.

Vi vil nå benytte muligheten til å kommentere på avslaget på vår klage [3]. Fra departementets vedtak [4] står det:

“I veganismen NVS baserer seg på, er det sammenhengende oppfatninger av en livssynsmessig karakter, men disse omhandler en begrenset del av tilværelsen, i første rekke forholdet mellom mennesker og dyr. På grunn av dens manglende stillingtagen til de mer fundamentale, eksistensielle spørsmål for mennesket, og fordi den veganske etikken i hovedsak synes å dreie seg om hvordan mennesket bør opptre for å unngå «utnyttelse av og urett mot dyr», kan vi ikke se at veganismen NVS står for, har et «sammenhengende syn på menneskets plass i tilværelsen og sentrale etiske spørsmål» som tilsier at den utgjør et livssyn som kan danne grunnlag for et livssynssamfunn i trossamfunnslovens forstand.”

I 2021-søknaden [1] var vi tydelige på at mennesker er dyr slik at alle forhold fra veganismen som er mellom mennesker og ikke-menneskelige dyr også gjelder for mennesker seg imellom. Dette har vi prøvd å belyse enda bedre i 2022-søknaden [2] da vi f.eks. deduserer fra definisjonen av veganisme at “... man skal ekskludere, så langt som praktisk mulig, alle former for utnyttelse av og urett mot mennesker”. Siden vi som livssynssamfunn besvarer de sentrale spørsmål i livet relatert til mennesker følger det at vi har et livssyn som i første rekke omhandler mennesker.

Videre står det [4]:

Ifølge NVS’ livssynserklæring har veganismen ingen «absolutte sannheter» og verdiene er «åpne for revisjon». Selv om det utvilsomt er slik at tros- og livssynsoppfatninger kan endre seg, for eksempel ved nye tolkninger av religiøse skrifter, mener vi likevel at dette – sammenholdt med NVS’ uttalte åpenhet for at personer med en religiøs tro kan være veganere og medlem hos dem – svekker dens livssynsmessige karakter.

Intensjonen bak at “verdier er åpne for revisjon” var ikke at våre grunnverdier kunne endres. Disse etisk forpliktende grunnholdningene står fast og er beskrevet i [2]. Vi ser at denne intensjonen ikke kom klart nok frem og skal på årsmøtet for 2023 legge frem et endringsforslag

for klargjøre dette. Livssynet NVS bygger på inneholder ikke en tro på en gud, eller en åndelig verden, men forholder seg til den virkeligheten som kan beskrives vitenskapelig. På samme måte som Humanistene, som nå har fått sin søknad om registrering godkjent, ønsker heller ikke vi å ekskludere medlemmer som har en gudstro. Vi ønsker å være tydelig på at NVS er en sekulær livssynsorganisasjon. Verdiene vi står for og våre livssynsaktiviteter er sekulære. Det viktige er at en eventuell gudstro den enkelte praktiserer i sin private sfære ikke kan gå på bekostning av våre grunnverdier. Det betyr ikke at NVS som livssynssamfunn eller medlemsmasse er religiøse.

Videre står det [4]:

“På bakgrunn av vurderingen ovenfor mener departementet at vegantreffene NVS arrangerer, følgelig ikke utgjør eller inneholder en felles utøvelse av et livssyn. Uten at det er av avgjørende betydning for vår vurdering av hovedspørsmålet i saken vil vi likevel knytte noen særskilte kommentarer til treffene.”

I 2022-søknaden [2] beskriver vi mer detaljert hva vegantreff er sammenlignet med 2021-søknaden [1]. Vi tydeliggjør hvorfor visse vegantreff kan ansees som livssynsaktiviteter (hvor vi rekrutterer og videreutvikler livssynet) mens andre er mer å anse som sosiale treff.

Videre står det [4]:

“Vi har merket oss opplysningene om at NVS allerede har utarbeidet en vigselsseremoni som etter planen skal benyttes hvis det blir tildelt vigselrett, og at det på sikt også ønsker å tilby vegansk navnefest, konfirmasjon og bisettelse. Siden disse aktivitetene ikke er igangsatt ennå, kan de uansett ikke tillegges nevneverdig vekt i vurderingen av om NVS oppfyller lovens definisjon av livssynssamfunn.”

At disse aktivitetene ikke var igangsatt var en naturlig konsekvens av at NVS var en ung organisasjon. Det bør nå være veldig tydelig, ut fra den nye søknaden og den [oppdaterte nettsiden](#) vår, at disse er igangsatt, og at vi derav oppfyller kravene for felles, organisert utøvelse av livssynsaktiviteter. Vi har allerede avholdt flere seremonier og planlegger for det vi kan med vårt begrensede budsjett. Vi bemerker oss videre at roseseremonier, som i dag er en regelmessig utøvd livssynsaktivitet, ikke ble nevnt i [4] på tross av at vi viste til disse seremoniene som utøvd livssynsaktivitet allerede i [3].

Vi ønsker å utfordre BFD på hvilke verdier eller livssynsaktiviteter Humanistene har som gjør dem mer kvalifiserte for registrering som livssynssamfunn sammenlignet med NVS. Om dette ikke eksisterer står da valget mellom å godkjenne NVS sin søknad om registrering eller utsette NVS for diskriminering. Vi håper BFD velger førstnevnte. Dette poenget ble også fremmet i [3] uten at BFD adresserte dette i sitt avslag [4]:

“Vi vil til slutt påpeke at de livssynssamfunnene som har fått tilskudd skaper en presedens for hva som kan defineres som «et sammenhengende syn på menneskets plass i tilværelsen». La oss ta for oss Humanistene. Spørsmål som «Hvor kommer vi fra?» oppleves perifere for veganere, og er heller ikke noe Humanistene beskriver utover vår holdning. I livssynserklæringen vår svarer vi på hva som er de sentrale spørsmålene for oss. Men så vidt vi kan se, så finnes det ikke et eneste spørsmål om menneskers plass i tilværelsen som Humanistene svarer på som vårt livssyn ikke svarer på.”

Til slutt ønsker vi at BFD tar forvaltningsloven § 17 på alvor og innhenter innspill fra oss hvor det skulle være uklarheter slik at vi kan ivareta våre interesser på en best mulig måte.

Referanser

- [1] Søknad om registrering av tros- eller livssynssamfunn, 2021
- [2] Søknad om registrering av tros- eller livssynssamfunn, 2022
- [3] Klage på Avslag på søknad om registrering av tros- eller livssynssamfunn, 2021
- [4] Vedtak i klagesak om avslag på søknad om registrering av livssynssamfunn – Norsk vegansamfunn